

สรุปข่าวด้านการเกษตรที่สำคัญของญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ 17 - 23 เมษายน 2564

รัฐบาลญี่ปุ่นจัดการประชุมพิจารณามาตรการแก้ไขปัญหาภาพพจน์ด้านความปลอดภัยของสินค้าเกษตรสืบเนื่องจากการปล่อยน้ำปนเปื้อนสารกัมมันตรังสีผ่านการบำบัดลงสู่ทะเล (17 เมษายน 2564)

เมื่อวันที่ 16 เมษายนที่ผ่านมา รัฐบาลญี่ปุ่นจัดการประชุมระดับรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องครั้งที่ 1 ว่าด้วยมาตรการแก้ไขปัญหาภาพพจน์ด้านความปลอดภัยของสินค้าเกษตรและแนวทางการชดเชยค่าเสียหายโดยบริษัท Tokyo Electric Power Company (TEPCO) สืบเนื่องจากการปล่อยน้ำปนเปื้อนสารกัมมันตรังสีที่ผ่านการบำบัดจากโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ Fukushima Daiichi ลงสู่ทะเล โดยมีกำหนดจะจัดทำสรุปรายงานขั้นต้นที่ระบุถึงสภาพปัญหาให้แล้วเสร็จภายในช่วงฤดูร้อนปีนี้ จากนั้นจะจัดทำแผนปฏิบัติการที่เป็นรูปธรรมให้แล้วเสร็จภายในปีนี้

การประชุมฯ ดังกล่าวมี Mr. Katsunobu KATO เลขาธิการคณะรัฐมนตรีเป็นประธาน และ Mr. Hiroshi KAJIYAMA รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรม (METI) เป็นรองประธาน นอกจากนี้ Mr. Masao UCHIBORI ผู้ว่าการจังหวัด Fukushima และ Mr. Tomoaki KOBAYAKAWA ประธานบริษัท TEPCO เข้าร่วมประชุมหารือด้วย โดย Mr. UCHIBORI เรียกร้องให้รัฐบาลกำหนดมาตรการช่วยเหลือภาคการประมงของจังหวัด ขณะเดียวกัน ขอให้ TEPCO จัดการปิดเตาปฏิกรณ์นิวเคลียร์และดำเนินการปล่อยน้ำปนเปื้อนที่ผ่านการบำบัดอย่างมีความรับผิดชอบ ด้าน Mr. Kato ระบุว่า จะเร่งดำเนินการมาตรการที่เกี่ยวข้องและจะจัดหางบประมาณหากมีความจำเป็น

นอกจากนี้ ที่ประชุมฯ เห็นชอบให้มีการจัดตั้งคณะทำงานซึ่งประกอบไปด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และมีรัฐมนตรีช่วย METI เป็นประธาน ทำหน้าที่ลงพื้นที่และรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคการประมง ผู้เชี่ยวชาญ ฯลฯ ซึ่งจะนำไปเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา 1) วิธีปล่อยน้ำปนเปื้อนผ่านการบำบัดลงสู่ทะเลและวิธีการติดตามผลกระทบเพื่อลดปัญหาภาพพจน์ด้านความปลอดภัยของสินค้าเกษตร 2) การเผยแพร่ข้อมูลทั้งในประเทศและต่างประเทศ 3) มาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการภาคการประมงและการท่องเที่ยวในพื้นที่ และ 4) แนวทางการชดเชยค่าเสียหายโดย TEPCO

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 13 เมษายน 2564 รัฐบาลญี่ปุ่นเห็นชอบการปล่อยน้ำปนเปื้อนสารกัมมันตรังสีที่ผ่านการบำบัดจากโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ Fukushima Daiichi ลงสู่ทะเล โดยจะสั่งให้ TEPCO ชดเชยค่าเสียหายโดยไม่จำกัดระยะเวลาหรือพื้นที่หากเกิดปัญหาด้านภาพพจน์ความปลอดภัยต่อสินค้าเกษตร

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

ผลสำรวจชี้ COVID-19 ส่งผลให้ผู้บริโภคซื้ออาหารเก็บไว้ในครัวเรือนและประกอบอาหารที่บ้านเพิ่มขึ้น (18 เมษายน 2564)

จากการสำรวจโดยสหพันธ์สหกรณ์แห่งประเทศไทย (Japan Cooperative Alliance: JCA) ประจำปีงบประมาณ 2563 พบว่า การระบาดของ COVID-19 ส่งผลให้ผู้บริโภคร้อยละ 20 มีการซื้อข้าว เนื้อสัตว์

ผัก ฯลฯ เก็บไว้ในครัวเรือนเพิ่มขึ้น และผู้บริโภคร้อยละ 30 มีการประกอบอาหารในครัวเรือนเพิ่มขึ้นเช่นกัน เนื่องจากการหลีกเลี่ยงการออกจากบ้านและการทำงานในที่พัก

JCA ดำเนินการสำรวจพฤติกรรมการบริโภคสินค้าเกษตรและปศุสัตว์เป็นประจำทุกปี โดยในปีงบประมาณ 2563 ได้ดำเนินการสำรวจในช่วงเดือนสิงหาคม – กันยายน 2563 ผ่านทางอินเทอร์เน็ต มีผู้ตอบแบบสอบถาม 2,159 ราย

สำหรับผู้ตอบว่าปริมาณการซื้ออาหารเก็บไว้ในครัวเรือนเพิ่มขึ้น สามารถจำแนกเป็น “อาหารสำเร็จรูป” ร้อยละ 24.9 “ข้าว แป้งสาธิต อาหารประเภทเส้น” ร้อยละ 23.6 “เนื้อสัตว์” ร้อยละ 23 และ “ผักผลไม้” ร้อยละ 17.8 โดยส่วนใหญ่จะเป็นผู้บริโภคเพศหญิงที่แต่งงานแล้ว

ในส่วนของการประกอบอาหารในครัวเรือนพบว่า มีผู้บริโภคประกอบอาหารในครัวเรือนเพิ่มขึ้นร้อยละ 26.6 โดยเฉพาะผู้บริโภคเพศหญิง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริโภคมีการซื้ออาหารคราวละจำนวนมาก และมีแนวโน้มประกอบอาหารรับประทานที่บ้านเพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ JCA ได้เปรียบเทียบพฤติกรรมการบริโภคของผู้บริโภคเพศหญิงที่แต่งงานแล้วและผู้บริโภคเพศชายที่ไม่ได้แต่งงานพบว่า ผู้บริโภคเพศหญิงที่แต่งงานแล้วให้ความสำคัญกับความสดใหม่ เลือกซื้อสินค้าที่ผลิตในประเทศเนื่องจากสามารถไว้วางใจได้ ดังนั้น การจัดหาสินค้าที่มีความสดใหม่ให้ผู้บริโภค และการแสดงข้อมูลเช่น วันที่เก็บ แหล่งผลิต ฯลฯ เป็นกลยุทธ์สำคัญสำหรับผู้บริโภคกลุ่มดังกล่าว ขณะที่ ผู้บริโภคเพศชายที่ไม่ได้แต่งงานมีการซื้ออาหารเก็บไว้ที่บ้านและการประกอบอาหารในครัวเรือนเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับราคา โดยพบว่าการซื้ออาหารปรุงสำเร็จเพิ่มขึ้น ดังนั้น การตั้งราคาที่ให้ความรู้สึกคุ้มค่าและการพัฒนาเมนูอาหารปรุงสำเร็จจึงเป็นกลยุทธ์สำคัญสำหรับผู้บริโภคกลุ่มดังกล่าว

สำหรับการสอบถามแหล่งซื้อผักพบว่า ผู้บริโภคเลือกซื้อจาก “ซูเปอร์มาร์เก็ต” ร้อยละ 94.1 “ซื้อจากผู้ผลิตโดยตรง” ร้อยละ 5.3 และ “อินเทอร์เน็ต บริการจัดส่งถึงบ้าน” ร้อยละ 2.3 ในส่วนของการเลือกซื้อเนื้อสัตว์พบว่า เนื้อสัตว์ที่ผลิตในประเทศกลับมาได้รับความนิยมอีกครั้ง โดยสัดส่วนของการซื้อเนื้อโค เนื้อสุกร และเนื้อไก่ที่ผลิตในประเทศลดลงตั้งแต่ปีงบประมาณ 2560 แต่กลับมาเพิ่มอีกครั้งในปีงบประมาณ 2563 เหตุผลที่เพิ่มขึ้นได้แก่ ต้องการสนับสนุนภาคเกษตรในประเทศ

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

ญี่ปุ่นตรวจพบโรคอหิวาต์สุกร (CSF) กรณีที่ 66 – 67 ในจังหวัด Tochigi (18 เมษายน 2564)

เมื่อวันที่ 17 เมษายนที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) และจังหวัด Tochigi แถลงตรวจพบการติดโรคอหิวาต์สุกร (CSF) ในจากฟาร์มเลี้ยงสุกรเมือง Nasu Shiobara จำนวน 2 แห่ง ซึ่งนับเป็นกรณีที่ 66 และ 67 และจังหวัดที่ 13 นับตั้งแต่เดือนกันยายน 2561 ซึ่งกลับมาตรวจพบโรค CSF ในประเทศญี่ปุ่นในรอบ 26 ปี ทั้งนี้ ฟาร์มทั้ง 2 แห่งดังกล่าวเลี้ยงสุกรรวม 28,000 ตัว โดยฟาร์มแห่งแรกเลี้ยงสุกรจำนวน 22,000 ตัว ซึ่งจัดเป็นฟาร์มขนาดใหญ่ที่สุดที่เคยตรวจพบโรค CSF จากนั้นไป จังหวัด Tochigi จะเข้าสู่ขั้นตอนกำจัดสุกรที่เลี้ยงไว้ในฟาร์มทั้งสองแห่งดังกล่าว

จังหวัด Tochigi ได้รับแจ้งจากฟาร์มฯ เมื่อวันที่ 16 เมษายน 2564 ว่า พบสุกรที่เลี้ยงไว้ล้มตาย จึงได้ลงพื้นที่ตรวจสอบ และผลการตรวจอย่างละเอียดโดยหน่วยงานของ MAFF เมื่อวันที่ 17 เมษายนที่ผ่านมา ยืนยันการติดโรค CSF ทั้งนี้ ในบรรดาสุกรที่ติดโรค CSF มีทั้งสุกรที่ได้รับวัคซีนแล้วและยังไม่ได้รับวัคซีน โดยจังหวัด Tochigi เริ่มใช้วัคซีนตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2563

ด้าน Mr. Kotaro NOGAMI รัฐมนตรีว่าการ MAFF ระบุในที่ประชุมศูนย์บัญชาการมาตรการโรคคอตีบสุกร (CSF) และโรคคอตีบสุกรแอฟริกัน (ASF) ว่า มีการตรวจพบโรค CSF จำนวน 5 กรณีในช่วง 18 วัน นับตั้งแต่วันที่ 31 มีนาคม 2564 ดังนั้น ขอให้เกษตรกรอย่ามั่นใจในวัคซีนมากเกินไป โดยขอให้ปฏิบัติตามแนวทางการควบคุมสุขอนามัยในการเลี้ยงปศุสัตว์อย่างเคร่งครัดและรีบแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเร่งด่วน หากพบความผิดปกติ

ทั้งนี้ ก่อนหน้านี้นิปปอนตรวจพบโรค CSF ล่าสุดเมื่อวันที่ 14 เมษายน 2564 ในจังหวัด Mie และการตรวจพบในจังหวัด Tochigi ในครั้งนี้ นับเป็นจังหวัดที่ 6 ที่มีการตรวจพบในจังหวัดที่มีการใช้วัคซีน (Gunma, Yamagata, Mie, Wakayama, Nara และ Tochigi)

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

ญี่ปุ่นยกเลิกการกำหนดพื้นที่จำกัดการเคลื่อนย้ายภายหลังตรวจพบโรค HPAI กรณีสุดท้ายในจังหวัด Chiba (21 เมษายน 2564)

เมื่อวันที่ 20 เมษายนที่ผ่านมา ญี่ปุ่นยกเลิกการกำหนดพื้นที่จำกัดการเคลื่อนย้ายในจังหวัด Chiba ภายหลังตรวจพบโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) ซึ่งเป็นกรณีสุดท้ายในฤดูกาลนี้ ทั้งนี้ ที่ผ่านมานิปปอนตรวจพบโรค HPAI ทั้งหมด 52 กรณี ในพื้นที่ 18 จังหวัด นับตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2563 และกำจัดสัตว์ปีกที่เลี้ยงไว้ในฟาร์มรวม 9.87 ล้านตัว มากที่สุดเท่าที่เคยมีมา โดยตั้งแต่เดือนมีนาคม 2564 ที่มีการตรวจพบล่าสุดในจังหวัด Tochigi ญี่ปุ่นยังไม่มีตรวจพบโรค HPAI เพิ่มเติม อย่างไรก็ตาม กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) ขอให้เกษตรกรเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะสิ้นสุดฤดูนกอพยพในช่วงต้นเดือนพฤษภาคม 2564

ในฤดูกาลนี้ญี่ปุ่นพบการระบาดของโรค HPAI อย่างแพร่หลาย โดยเริ่มตรวจพบกรณีแรกในเมือง Mitoyo จังหวัด Kagawa เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2563 ซึ่งเร็วที่สุดเมื่อเทียบกับอดีตที่ผ่านมา จากนั้นตรวจพบในจังหวัด Kagawa อีก 7 กรณีในช่วงประมาณ 2 สัปดาห์ MAFF ร่วมกับจังหวัด Kagawa จึงได้ตั้งศูนย์บัญชาการมาตรการ HPAI ในพื้นที่ เช่นเดียวกับจังหวัด Chiba มีการตรวจพบโรค HPAI อย่างต่อเนื่องเช่นกัน โดยตรวจพบครั้งแรกในจังหวัดฯ เมื่อเดือนธันวาคม 2563 และในช่วงปลายเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ 2564 ประมาณ 3 สัปดาห์ มีการตรวจพบ 8 กรณี ในเมือง Sosa ดังนั้น MAFF และจังหวัด Chiba จึงได้จัดตั้งศูนย์บัญชาการมาตรการ HPAI และยกระดับการดำเนินการฆ่าเชื้อในพื้นที่

เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2563 คณะอนุกรรมการโรคสัตว์ปีก MAFF เสนอให้เกษตรกรปฏิบัติตามมาตรฐานสุขอนามัยในการเลี้ยงอย่างเคร่งครัดและรีบแจ้งหากพบความผิดปกติ ต่อมาในเดือนธันวาคม 2564 MAFF เรียกร้องให้เกษตรกรตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรฐานสุขอนามัยฯ และสั่งกำจัดเชื้อทั่วประเทศ ทั้งนี้

ที่ผ่านมาได้มีการเผยแพร่ผลการสำรวจ จำนวน 4 ครั้ง พบว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ขนาดกลาง – ใหญ่ ที่เลี้ยงไก่อมากกว่า 1 ล้านตัวขึ้นไป ร้อยละ 99 ปฏิบัติตามมาตรฐานฯ ทั้ง 7 ข้อ

ด้าน Mr. Kotaro NOGAMI รัฐมนตรีว่าการ MAFF ระบุในการแถลงข่าวหลังการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 20 เมษายนที่ผ่านมาว่า ในช่วงเดือนเมษายนนี้ ยังมีการตรวจพบโรค HPAI ในประเทศฝรั่งเศส ดังนั้นจึงขอให้เกษตรกรเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่องจนถึงช่วงต้นเดือนพฤษภาคม 2564 ซึ่งจะสิ้นสุดฤดูนกอพยพ

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) ในฤดูกาล 2563/64

จังหวัด	วันที่ตรวจพบกรณีแรก	วันที่ยกเลิกการกำหนดพื้นที่ จำกัดการเคลื่อนย้าย	จำนวนกรณี
Kagawa	5 พฤศจิกายน 2563	16 มกราคม 2564	13
Fukuoka	25 พฤศจิกายน 2563	20 ธันวาคม 2563	1
Hyogo	25 พฤศจิกายน 2563	25 ธันวาคม 2563	1
Miyazaki	1 ธันวาคม 2563	20 มีนาคม 2564	12
Nara	6 ธันวาคม 2563	2 มกราคม 2564	1
Hiroshima	7 ธันวาคม 2563	8 มกราคม 2564	1
Oita	10 ธันวาคม 2563	2 มกราคม 2564	1
Wakayama	10 ธันวาคม 2563	4 มกราคม 2564	1
Okayama	11 ธันวาคม 2563	8 มกราคม 2564	1
Shiga	13 ธันวาคม 2563	5 มกราคม 2564	1
Tokushima	19 ธันวาคม 2563	4 มีนาคม 2564	2
Chiba	24 ธันวาคม 2563	20 เมษายน 2564	11
Gifu	2 มกราคม 2564	27 มกราคม 2564	1
Kagoshima	13 มกราคม 2564	5 กุมภาพันธ์ 2564	1
Toyama	23 มกราคม 2564	19 กุมภาพันธ์ 2564	1
Ibaraki	2 กุมภาพันธ์ 2564	10 มีนาคม 2564	1
Tochigi	13 มีนาคม 2564	10 เมษายน 2564	1

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น จะทบทวนแนวทางการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อในปศุสัตว์ (23 เมษายน 2564)

เมื่อวันที่ 22 เมษายนที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) ระบุจะพิจารณา ทบทวนแนวทางการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อในปศุสัตว์และมาตรฐานการควบคุมสุขอนามัย ในการเลี้ยงปศุสัตว์ โดย Mr. Kotaro NOGAMI รัฐมนตรีว่าการ MAFF กล่าวในที่ประชุมเจ้าหน้าที่สุขอนามัย

ปศุสัตว์จากทั่วประเทศว่า การปฏิบัติตามมาตรฐานสุขอนามัยในการเลี้ยงปศุสัตว์อย่างเคร่งครัดและการรับแจ้งหากพบความผิดปกติเป็นสิ่งสำคัญที่สุด

ในปีงบประมาณ 2563 ญี่ปุ่นกำจัดสัตว์ปีกที่เลี้ยงไว้จำนวน 9.87 ล้านตัว ภายหลังมีการระบาดของโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) ซึ่งมากที่สุดเป็นประวัติการณ์ ขณะเดียวกัน มีการตรวจพบโรคอหิวาต์สุกร (CSF) อย่างต่อเนื่องแม้ในฟาร์มเลี้ยงสุกรที่มีการใช้วัคซีน โดยสำหรับการดำเนินการมาตรการจัดการโรคในฟาร์มขนาดใหญ่ หลายจังหวัดได้ร้องขอกำลังสนับสนุนจากกองกำลังป้องกันตนเอง แต่กระทรวงกลาโหมระบุว่า ระบบการรับกำลังสนับสนุนยังไม่มีความพร้อม จึงได้ประสานแจ้ง MAFF ให้ปรับปรุงระบบดังกล่าว

นอกจากนี้ ในการจ่ายเงินช่วยเหลือให้แก่เกษตรกรที่จำเป็นต้องกำจัดสัตว์ปีกที่เลี้ยงไว้ในฟาร์มพบว่า มีฟาร์มที่ถูกปรับลดเงินช่วยเหลือจำนวน 11 แห่ง เนื่องจากตรวจพบว่าปฏิบัติตามมาตรฐานสุขอนามัยในการเลี้ยงปศุสัตว์ไม่ครบถ้วนและแจ้งให้ทางการทราบล่าช้า โดยปรับลดสูงสุดร้อยละ 20

มาตรฐานสุขอนามัยในการเลี้ยงปศุสัตว์ภายใต้กฎหมายป้องกันป้องกันโรคติดเชื้อในปศุสัตว์กำหนดให้เกษตรกรทุกรายต้องปฏิบัติตาม และในช่วงที่ผ่านมามีการยกระดับเกี่ยวกับการป้องกันการบุกรุกของสัตว์ป่าซึ่งเป็นพาหะนำโรคและการฆ่าเชื้อ ในส่วนของแนวทางการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อในปศุสัตว์เป็นแนวทางซึ่งกำหนดใช้เป็นแนวปฏิบัติสำหรับหน่วยงานรัฐบาล หน่วยงานในจังหวัด และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และเพิ่งจะมีการปรับปรุงสาระสำคัญเกี่ยวกับการใช้วัคซีนเมื่อเดือนมีนาคม 2564

ในการประชุมฯ MAFF รายงานการสำรวจการปฏิบัติตามมาตรฐานสุขอนามัยในการเลี้ยงปศุสัตว์สำหรับฟาร์มที่ตรวจพบโรค HPAI ทั้ง 52 กรณี โดยพบว่ามี 28 กรณีที่ไม่ได้จัดเตรียมน้ำยาฆ่าเชื้อสำหรับล้างมือบริเวณทางเข้าโรงเลี้ยงหรือไม่มีการเตรียมถุงมือ นอกจากนี้ มี 40 กรณีที่ตรวจพบรูช่องว่างที่กำแพงและเพดานซึ่งมีความเสี่ยงที่ไวรัสจะเข้าสู่โรงเลี้ยงได้

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

จัดทำโดย

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ

ประจำกรุงโตเกียว